

Midsommar på Torget

Midsommar på torget var välbesökt och uppskattat. Förutom att resa och dansa runt midsommarstången kunde man delta i boll- eller ringkastning.

Ersnäsdagen

Trots att vädergudarna hotade med regn var det uppehåll och någon solstrimma. Fantastiskt mycket folk träffades och minglade till gott fika och strömmingsklådda. Malte spelade och underhöll besökarna. →

För de yngre besökarna lockade ringkastning och ansiktsmålning.

Leif Lundström fick titeln med nomineringen: "För den idoga och detaljerade dokumentation och förmedling kring byns historia och dess invånare han gjort och gör. Vilket kommit till uttryck i ett antal inslag i Ersnäsbladet men även i andra sammanhang".

Sammanfattningsvis kan sägas, att i en tid som är föränderlig snabbare än vi kan förstå är det viktigt att också blicka bakåt för att inte glömma vår historia.

För den som vill ta del av Leifs fina arbete rekommenderas denna länk: www.ersnas.se och välj där **Historia** i menyn till vänster, samt i detta nr av Ersnäsbladet, sidan 6.

Karolina Svärd, medlem i juryn.

Här tar Leif emot sin utmärkelse av Karolina.

Skolan hotas. Se sidan 4 och 5.

KOMMANDE EVENEMANG

HöstQuiz på Torget

söndag 1 september kl. 12.00-14.00. EIF bjuder på grillad korv med bröd. Tipspromenad. Kaffe/Festis + fikabröd 20 kr. Lotteri. Testa slagskott mot hockeymål.

Fylligare info på www.ersnas.se

Ersnäs IF och Ersnäs teaterförening

Sagoläsning

Riksteatern Norrbotten läser en saga för barn en söndag i höst i Ankaret. Datum på www.ersnas.se i Kalendern då det finns.

HembergsUtmaningen

Terrängtävling runt Hembergsleden söndag den 22 september. Start och mål vid Ersnäs skidstuga (Gläntan), första start kl. 12.00.

Roligt terränglopp för alla i alla åldrar och riktigt utmanande för den som vill. Distans 6 km, 2,5 km och även 500 m för de mindre. Anmälan sker på plats senast kl. 11.45. Avgift 50:-

Försäljning av fika och hamburgare. Mera info på www.ersnas.se

Ersnäs IF hälsar alla välkomna!

Surströmmingsmiddag

i Ankaret måndag 14 oktober kl. 18.00. Kostnad 75 kr/pers. Lotteri.

Anmälan till Elaine Blomqvist senast 12 oktober: Ring eller SMS:a 076-645 12 01.

Inbjudan kommer att finnas i Kalendern på www.ersnas.se samt **Facebook** och kommer inte i postlådan. Varmt välkomna!

Hembygdsföreningen

**Möte om skolan.
Måndag 26 augusti
kl. 18.30 i Ankaret**

Vikten av återvinning

Ett år har gått och nu är det åter dags att medverka med en text på denna sida. I fjolårets augustinumner var mitt tema klimathotet som vår planet står inför. Ofrånkomligt slås jag av tanken på att denna gång beröra hur vi samtliga kan bidra till att inte förbruka jordens resurser i onödan.

Vi har en återvinningsstation i vår by. Den ingår som en länk i Sveriges sätt att källsortera för att återvinna material ur använda förpackningar och tidningar. Det som inte är förpackningar och tidningar sorteras på återvinningscentraler, exempelvis i Antnäs.

Varför är det bra att källsortera? Jo, skälet är att det inte är lika energi-krävande att bearbeta återvunnet material som att bearbeta ren råvara. Några exempel på hur mycket som kan sparas genom materialåtervinning är konservburkar, aluminiumburkar, matavfall. En konservburk som återvinns spar energi som räcker till sju timmars TV-tittande. En återvunnen aluminiumburk spar energi som

räcker till ett dygn vid datorn. Dessutom ger den återlämnaren en krona då den inlämnas. En påse matavfall kan bli biogas som räcker till två och en halv mils bilkörning.

Metallförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst, och sådan återvinning spar energi. Att återvinna aluminium är särskilt viktigt eftersom vi då spar 95 % av den energi som annars behövs för att göra nytt aluminium. Gå gärna in på Sveriges avfallsportal www.sopor.nu där du kan läsa om hur vi kan spara energi och naturresurser.

En otroligt viktig aspekt i källsortering är givetvis minskning av plast i naturen och i vårt ekosystem. Vi har alla tagit del av informationen om plast i våra hav och kring stränderna på vår planet. Ett exempel är västkusten, där frivilliga rensar tonvis med plast kring strandkanterna. Eftersom plasten omnämns ofta i medierna, hänvisar jag till den skrämmande information som vi får oss till livs via olika kanaler.

Vår återvinningsstation är bra, och vi bör vara stolta över att kunna ge vårt

bidrag till "världen". Ibland kan det se ganska eländigt ut kring behållarna på stationen. Vi kan alla hjälpas åt att "hålla snyggt". Om vi alltid stoppar in det som vi har med oss i containrarna håller vi nivån lite trevlig. På det sättet höjer vi tillsammans statusen på återvinningsstationen, som ju inte är en soptipp. Det är ju ordentligt reglerat avseende vad som ska lämnas där.

Avslutningsvis hoppas jag att vår station ska inramas av en trevligt utformad spalje eller liknande, vilken förhindrar att exempelvis (av misstag) tappad påse eller tappat papper lämnar området. Håller tummarna för att denna punkt i inlämnad bygdeutvecklingsplan vinner hos ledningsansvariga.

Vi ska alla vara stolta för vårt bidrag i miljöarbetet!

Ingegerd Skoglund Öhman

Bygdeutvecklingsplanen

Planen, som nämndes i förra numret av Ersnäsbladet, inlämnades till Luleå kommun i juni. I början av hösten kommer representanter från vardera av de inbjudna byarna att träffa tjänstepersoner från kommunen för vidare diskussion om fortsatt utveckling av arbetet.

Bygdeutvecklingsplanen finns på följande länk: www.ersnas.se och välj där "En Bygdeutvecklingsplan för ..." mitt på sidan. Välj därefter "Bygdeutvecklingsplanen, slutversion" långt ner på sidan.

Boktips

"Tre sagor" av Jan Löf. Bra bok till föräldrar att läsa för barnen. Rolig och med underbart detaljrika bilder.

Till de vuxna rekommenderas "Sveas son" av Lena Andersson. En berättelse om folkhemmet och förvandlingen som skapade vår nuvarande tillvaro.

/Bokmalarna

Familjenytt

Födda

Jenny Hedström och Oskar Bergman har fått en son, Jack, den 30 maj. Han vägde då 3145 g och var 51 cm lång. De bor på Bäcktorpsvägen 111.

Inflyttade

Emil Vikeväinen har flyttat in på Klubbvägen 8.

Stefan Lidström och Ingegerd Jonsson har flyttat in på Bäcktorpsvägen 326.

Avlidna

Jari Skoglund	* 3/5 1958	+ 24/5 2019
Maj Pettersson	* 25/12 1937	+ 20/7 2019
Pentti Niskanen	* 2/4 1935	+ 25/7 2019

Har du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se

Bokbussen hösten 2019 & våren 2020

För allmänheten.

070-370 07 57
bokbussen@lulea.se
www.bibblo.se

Fotbollsplan/Klubben, Tisdag kl. 19.35 ca

22/8 (torsdag), 17/9, 15/10, 19/11, 17/12, 4/2, 10/3, 7/4, 12/5, 9/6

Ralph Lundstengården, Onsdag kl. 13.15 ca

11/9, 9/10, 13/11, 11/12, 29/1, 26/2, 1/4, 6/5, 3/6

Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet. Välkommen in!

Volontärer i Peru

Alla har vi drömmar i livet, saker som vi vill göra och platser som vi vill besöka, men ofta förblir de bara drömmar. När jag fick diagnosen bröstcancer så insåg jag att man aktivt måste göra något åt sina drömmar för att de ska bli verklighet. Så, den första januari åker vi, jag och mina barn (7 och 10 år) till Peru för att jobba som volontärer. Vi kommer att vara på ett projekt som heter Love Volunteers i 6 veckor och undervisa

engelska för 4-5-åringar. Väl där kommer vi att besöka Machu Picchu, Titicacasjön och andra sevärdheter.

På Ersnäs byaloppis fick vi ihop en liten slant som vi kommer att ta med till barnen, men vi kommer även att ta med lite leksaker, ritböcker, ritpenor och fotbollsskor. Vi tar gärna emot om ni har något hemma som ni tror skulle passa.

Inför den här resan har vi även startat en blogg. Där kan alla följa vår resa och få en liten inblick i hur det är att resa långt med barn:

<https://volunteerkids.travel.blog/>

Hälsningar
Christina, Ida och Ville Nilsson
Ersnäsvägen 124
070-656 22 06

En 90-årig klenod

De, som färdas på Klubbvägen, har säkerligen uppmärksammat ett ovanligt föremål på en av gårdarna. Ersnäsbladet gör ett besök för att närmare undersöka saken.

På den här platsen bor Lennart Sundén, pensionerad lärare från Bergnässkolans fordonslinje. I juli 1998 flyttade Lennart till Ersnäs. Någon månad senare anlände det föremål som väcker vår nyfikenhet: en Dodge Brothers av 1928 års modell.

Det var länge sedan denna Dodge var körbar. Numera får den tjäna som en årstidsmarkör. På sommaren pryds den av blommor. I påsktid finns på förarplats en påskgumma och under julhelgen är det en tomte som intar förarsätet.

I sitt garage har Lennart andra klenoder, ett par veteranbilar. Sitt intresse för äldre bilar delar Lennart med ett tiotal andra personer i byn. Ersnäsbladet återkommer längre fram till dessa veteranbilintresserade.

Lyckligt lottade

Ersnäs IF:s årliga supporterlotteri innehöll tio värdefulla vinster. Den högsta vinsten, en åkgräsklippare, gick till Urban Isaksson. Lyckliga mottagare av vinst nummer två, en gasolgrill, var Henry Norberg och av vinst nummer tre, ett presentkort på restaurangen CG värt 1 600 kronor, till Carina Winsa.

Hej!

Jag o min man hittade Hembergsliden igår. Vi vill bara berömma er för en jättefin, välordnad och otroligt bra utmärkt led.

AK Bengtsson

Hembergsliden

Denna sommar upplever Hembergsliden sin femtonde säsong. Att leden har blivit en tillgång för vår by märks bl.a. på de upptrampade stigarna.

Inför den här sommarsäsongen gjordes ett nytryck av ledbroschyrens svenska och engelska versioner. Exemplar finns i en låda i Gläntan och på Ralph Lundstengården.

Svenska Kyrkan anordnar under sommaren ett antal pilgrimsvandringar på olika håll i kommunen. Just denna morgon (lördagen den 24 augusti), då Du har nummer 103 av Ersnäsbladet i brevlådan, startar en av dessa pilgrimsvandringar. Denna gång har arrangören valt Hembergsliden. Givetvis kommer deltagarna att ha ett exemplar av ledbroschyren i näven.

Jari Skoglund

Jari Skoglund har hastigt avlidit. Den tråkiga nyheten nådde oss under sommaren.

Jari var en frisk fläkt på många sätt. Han deltog med iver och lust i arbetet med föreningarna i byn, där han bl.a. hjälpte till att rusta upp skoterstugan samt röjde upp i omgivningen. Han ställde även upp som funktionär på föreningarnas arrangemang.

Jari kommer att vara saknad bland oss som var van att få ett hjälpande handtag, det satt aldrig fast.

Han gravsattes den 17 juli på S:t Sigfrids griftegård i Borås. Jari blev 61 år.

ERSNÄSBLADET utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknytning till byn och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2019 är 28 jan, 13 maj, 12 aug och 28 okt och utdelning fredag ca 2 veckor efteråt.

I redaktionen:

Sven Persson, tel. 070-691 53 96,
E-post: sven@snowkids.se

Elaine Blomqvist, tel. 070-645 12 01,
E-post: smejjob45@lulea.st

Ingegerd Skoglund Öhman,
tel. 070-227 76 32,
E-post: ingegerd@krivision.se

Krister Öhman, tel. 070-635 67 74,
E-post krister@krivision.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även alla tidigare nummer.

En av nackdelarna med vin är att det får människor att förväxla ord med tankar.

Sommarpryo i Ersnäs

Under juli månad arbetade sommarpryounddomar i Ersnäs och deras uppdragsgivare var Ersnäs IF och Ersnäs Samfällighetsförening. På dessa veckor röjde de sly vid skidstadion, skrapade hockeysargen och vitmålade insidan och yttersidan med olja. Även skolgården fick sig en "duvning".

F.d. brandstation på Torget fick sig en rejäl ansiktslyftning när den målades och även vid Ersnäs fäbodrar röjde ungdomarna sly.

På avslutningsdagen bjöd föreningarna ungdomarna på lunch på Måttsund Restaurang, detta som ett tack för ett strålande utfört arbete.

Träning i vår fina terräng

En hel del av oss ersnäsbor tar vara på de möjligheter till motion byns omgivning erbjuder. Dessa fem bybor var – då bilden togs – i startgroparna för en två timmar lång träningsrunda längs stigar och över stock och sten.

Från vänster: Roger Norberg, Saga Norberg, Anton Öqvist, Jonas Persson och Emil Welin.

Byaloppis 4 augusti

Byaloppisen som Annelie och Johan Lyckestig tog initiativet till, har nu gått av stapeln för femte året i rad. Ett trettiotal säljare fanns längs Ersnäsvägen, Torget och Tranmyrvägen. Vädrets makter bjöd på fina förhållanden och dagen blev lyckad för såväl köpare som säljare. Fortsättning följer nästa sommar.

Ganska aktuellt i dess tider:

"Den som inte läser har ingen fördel framför den som inte kan läsa".

Mark Twain

(forskning pågår om utsprunget)

Möte om skolan

Med anledning av nedläggningshotet mot Ersnäs skola och förskola inbjuder vi till ett öppet möte. Syftet med mötet är att vi bybor organiserar oss, bollar idéer och tillsammans tar fram förslag på vad vi kan göra.

Måndag 26 augusti kl. 18.30 i Ankaret, Ersnäs skola.

Vi behöver namnunderskrifter för den kommunala folkomröstningen om nedläggningen av skolor. Kontakta Ulla Isaksson Axhammar

(ulla.isaksson-axhammar@bahnhof.se)

Makten över skolan

Budgeten för Luleå kommun har en omslutning på **4,3 miljarder** kronor. Av detta går en tredjedel till skolförvaltningen. 75 procent av den förvaltningens kostnader utgörs av personalkostnader, 15 procent av lokalkostnader vilket betyder att lokalerna kostar 270 miljoner kronor per år.

Många av landets kommuner går med underskott. En av dessa är inte Luleå vad avser driftsbudgeten. Uppgifter från Stadshuset anger att driftsbudgeten innevarande år och nästa år resulterar i ett överskott på 160 mkr.

Barn- och ungdomsnämnden (BUN) har hand om skolan. Den delen av kommunens verksamhet har ett krav på sig att spara **33 miljoner** kronor under 2020. Motsvarande krav på övriga förvaltningar uppgår till 47 miljoner kronor. 40 procent av nedskärningarna drabbar sålunda skolan. 2021 ska BUN spara ytterligare 18 miljoner och 2022 21 miljoner kronor.

Detta är siffror som kommunledningen presenterar. Hur har siffran 33 mkr räknats fram? Vad vi får oss till livs som förklaring är i bästa fall svepande formuleringar som omöjliggör en diskussion i sak. En sådan diskussion kräver fakta i form av belopp. Varför presenteras inte dessa? Kommunledningen kan väl inte bara ta sina siffror ur luften?

Vid BUNs junisammanträde presenterades muntligen förslaget att lägga ner bl.a. **skolan i Ersnäs**. Senare har framkommit att även förskolan ska läggas ner. Ledamöterna har inte i förväg fått någon skriftlig information om nedläggningarna. Inte heller vid sammanträdet levererades någon sådan.

Effekterna av kommunens besparingar slår väldigt olika beroende på var i kommunen vi bor. Det är medborgarna i byarna som – med eller utan barn i skolåldern – utan jämförelse får bära tyngsta lasset om kommunledningens förslag blir verklighet.

Varför stängs skolorna? Detta gör det möjligt att sänka den del av BUNs kostnader som berör skolans lokaler. Det är kommunledningens argument. Följande står att läsa på kommunens hemsida rörande BUN:s junisammanträde: "Policyn anger att kostnaderna i första hand ska minska genom effektivare lokalutnyttjande. I så liten grad som möjligt ska besparingarna påverka den pedagogiska organisationen, barn- och elevgrupper samt bemanning."

Det som därför måste stå i centrum, är den kalkyl som visar att stängningarna i Ersnäs medför en sänkning av

lokalkostnaderna med x kronor. Varför ersätter inte kommunledningen detta x med en siffra? Antingen vet man inte vilket tyder på en oacceptabel ordning eller också skulle en siffra alltför lätt kunna ifrågasättas. Ledningen är tyst. Skulle kommunledningen varit intresserad av en dialog, skulle den för länge sedan bett om att få möta oss här i Ersnäs.

Hur kommer det sig att Stadshuset hastar fram så avgörande beslut som att lägga ner skolor? Vi förutsätter att kommunledningen i sina konsekvensanalyser (för sådana måste givetvis finnas) har noterat både plus och minus i sin kalkyl. **Plusset** är färre kvadratmeter att betala för. En försäljning av nedlagda lokaler (om efterfrågan finns) inbringar en del. Detta är en engångsintäkt. Kommunen får räkna med att underhålla byggnaderna till dess att en eventuell försäljning kan genomföras. Det kostar.

På **minussidan** finner vi kostnaderna för en utbyggnad av skolan i Antnäs och - efter denna utbyggnad - årliga lokalkostnader för tillkommande kvadratmeter, kvadratmeterkostnader som på grund av nyproduktion ligger åtskilligt högre än de sparade kostnaderna i Ersnäs. Vidare finns på minussidan en enligt aktuell forskning sämre skolmiljö i stora skolor främst för de yngre barnen. Nedläggningen leder till ökat bilskjutsande, logistikproblem och tidpress för föräldrarna. Elevgrupperna blir rimligtvis större d.v.s. lärartätheten sjunker. Framgångsrika skolor kännetecknas bl.a. av trygghet och studiero enligt kommunens dokument "Framtidens skola" från januari 2016. En variabel i det sammanhanget är lärartäthet: högre lärartäthet medför lugnare klassrum. Det är vidare omvittnat att risken för mobbing ökar i större skolor.

"Framtidens skola" refererar till en forskningsrapport (ej namngiven för säkerhets skull) som hävdar "att det inte finns några belegg för att nedläggning av skolor i glest befolkade områden skulle försämra en bygds attraktionskraft så att det hämmar inflyttning och påskyndar utflyttning." Vi tar oss för pannan. Om något, visar detta citat att beslutsfattarna accepterar allt - även det orimliga - som stöder deras linje.

Kommunledningen är på väg att fatta beslut som är helt avgörande för framtiden i delar av kommunen. Detta sker utan ordentligt underlag, utan dialog med medborgarna. Varför väljer de styrande den vägen? Är det nonchalans? Är det manipulation? Är det bristande insikt i hur en demokrati fungerar?

Om BUN vid sitt sammanträde den **25 september** lägger ner vår skola är detta slutet på en epok som inleddes i mitten av 1800-talet då den första skolan i Ersnäs etablerades. Den nuvarande skolbyggnaden togs i bruk 1933. Ska den rivas? Ska den säljas och byggas om? Den är ju i nuvarande utformning knappast lämplig som bostad för en familj. Vad händer med vår samlingslokal "Ankaret"? Vi förutsätter att BUN i sitt kommande beslut vägt in konsekvenser av det slaget. Vi måste tro att kommunens handlande grundar sig på noggranna - om än hemlighållna - konsekvensanalyser.

Den omnämnda rapporten "Framtidens skola" är till vissa delar en **märklig läsning**. Rapporten innehåller bl.a. avsnitten "Förändrad skolstruktur" respektive "Bibehållen skolstruktur". En förändring av skolstrukturen med större enheter medför enligt rapporten många fördelar ur ett bemannings- och kompetensfördelningsperspektiv. Andra aspekter belyses inte vilket innebär att de negativa konsekvenserna inte uppmärksammas. I "Bibehållen skolstruktur" upprepas samma argument men då spegelvänt nämligen vilka fördelar de mindre enheterna går miste om. Vi kan också i rapporten ta del av följande svepande sammanfattning, med kursiv stil för att riktigt betona dess betydelse: "En förändrad skolstruktur (dvs större enheter)

för Framtidens skola i Luleå är nödvändig för en skola som ger alla elever förutsättningar att lyckas". Den som inte anser att rapporten ger uttryck för generaliserande och icke balanserade uppfattningar räcker upp en hand! Och märk väl, det är den här rapporten som är utgångspunkten för de nedläggningar som nu planeras.

Men, men.. Vi läser vidare i rapporten och når fram till ett avsnitt som redogör för Samhällsutvecklingskontorets granskning. Denna del av kommunadministrationen har hand om det långsiktiga tänkandet. Kontorets granskning sker bl.a. utifrån barnets perspektiv, strävan efter levande bostadsområden och klimatpåverkan. Några av Kontorets påpekanden: närheten till skola/förskola försämras, skjutsandet ökar, de hälsobringande effekterna av att cykla eller gå till skolan uteblir, ny- och ombyggnad av lokaler blir resursförbrukande, skoldagen förlängs och därmed risken för skolfrånvaro. Till skillnad från de obalanserade slutsatserna, ovan refererade, uppmärksammar Samhällsutvecklingskontoret även fördelar med de större enheterna i form av, såsom kontoret bedömer det, en likvärdig utbildning, ökad integration, minskade verksamhetsresor.

Kommunledningens agerande skulle kunna leda till uppgivenhet hos oss här i byn. Måndagen den 19 augusti hade 23 företrädare för föreningar och föräldrar samlats i Ankaret för att diskutera situationen. Här manifesterades en **kampanda** och byns förmåga att mobilisera för en fortsatt och positiv framtid för Ersnäs. Och vi är inte ensamma. Detsamma sker i andra drabbade byar. Mötet beslöt att lägga det fortsatta agerandet i händerna på en arbetsgrupp som består av följande personer: Ulla Isaksson Axhammar, Gun Hellström Dahlberg, Roger Jacobson, Tomas Jonsson (sammankallande), Anneli Lyckestig, Sofia Olsson, Caroline Renee, Jessica Rhodin. På www.ersnas.se redovisas under rubriken "Hotet mot skolan" vad som i fortsättningen händer.

En kommunal **folkomröstning** ska hållas om tio procent av de röstberättigade i en kommun så önskar. Det formella beslutet fattas av kommunfullmäktige med stöd av 2/3 av närvarande ledamöter. Det initiativ för en sådan folkomröstning, som nu tagits, har hittills samlat drygt 5 000 namnunderskrifter av de nödvändiga 6 500. Kontakta Ulla Isaksson Axhammar (ulla.isaksson-axhammar@bahnhof.se) och leverera din underskrift. Folkomröstningen är rådgivande men en klar majoritet för ett bevarande av de nedläggningshotade skolorna kan fullmäktige omöjligt gå emot.

Ett antal partier i kommunfullmäktige **överklagade** till Förvaltningsdomstolen beslutet att lägga ner skolan i Vitå. Ett sådant beslut med vittomfattande konsekvenser borde enligt överklagandet ha tagits i kommunfullmäktige och inte som nu var fallet i BUN. Domstolens ställningstagande bör komma inom kort. Blir det ett gynnsamt utslag för de klagande, kommer detta att också påverka hanteringen av vår sak.

Klarar kommunledningen av att se till helheten? Klarar den av att ändra uppfattning? Vi måste tro på förnuftets seger, på förmågan att tänka långsiktigt. Då vet vi att skolan och förskolan i Ersnäs kommer att leva vidare.

Sven Persson

Urn

"Han var en dunderkarl. Han har gjort varenda pinne nedi Urn." Så sa min farbror, Filip Englund, om sin morfar Lars Petter Andersson Englund.

Om han hade gjort varenda pinne så var han alltså först att bebygga den s.k. Ören. Lars Petter var född i Ersnäs och gifte sig 1834 med Lisa Greta Mårtensdotter från Ersnäs Nr 7, Mitjel. Lars Petter kom också från någon del av Nr 7.

Var är Urn? Nedanför fotbollsplanen, Påbacka, ser man en silo. Den står nedi Urn. På bondska har stället kallats Eorn d.v.s. Ören. Ordet är här att göra med grovt grus, grusbänk, revel. Vi finner det bl.a. i Alviksören och Örar-na. Eorn har försvenskats till Urn – inte till Ören, märkligt nog.

Innan kustlandsvägen drogs över Holmen gick den förbi Mitjel och ner mot Holmen men svängde av mot NNV cirka sjuttio meter söder om Holmen. Den gick snett mot Urn och passerade mellan husen. Den fortsatte vidare cirka etthundrafemtio meter för att där svänga ner mot Vassen och via den långa bro som Hülphers har beskrivit förena Ersnäs med Skäret. I samband med Laga skiftet byggdes nuvarande Klubbvägen. Gammelvägen har delvis odlats upp och delvis blivit kvar så att den här och där syns i terrängen.

Jag utgår från att Lars Petter och Lisa Greta påbörjade arbetet med Urn i mitten på 1830-talet. I vilken ordning allt arbete utfördes vet jag inte, men det har sagts att han skulle få ta det område han spadade upp. För att han skulle hinna så mycket som möjligt gick Lisa Greta ut med mat till honom för att han inte skulle ödsla någon tid bara för att gå hem och äta. I svackan mellan Urn och nuvarande Klubbvägen växte det hjortron på den tiden. Och Lars Petter spadade.

Av allt att döma drev de båda sin verksamhet i cirka fyrtio år. Det finns papper på att de fick ett livstidsundantag 1876 och det bör ha varit då som deras ena dotter Sofia tog över. Lars Petter dog 1885, 78 år gammal. Lisa Greta levde ända till 1906 och avled en månad innan hon skulle fylla 96 år.

Efter Lisa Greta och Lars Petter togs Urn över av dottern Sofia och hennes make Johan Alfred Lundström från OL-Nils i Ale. Vid den tiden genomfördes Laga skiftet i Ersnäs. Det är ovisst hur markerna var fördelade före Laga skiftet, men så här står det i lagaskifteshandlingarna.

"No 7 1/16 mantal Johan Alfred Lundström qvarbor och får i gårdsskiftet sin åkerandel och något äng, ett änges-

Fotot är troligen från mycket sent 1800-tal. Gammelvägens dikeskant syns närmast i bild. Huset till vänster flyttades till nuvarande Zackes väg 4 och blev Albert-Lärsabutiken. Huvudbyggnaden står fortfarande kvar. Till höger stallbyggnaden som nu står närmare Klubbvägen.

Mellan huvudbyggnaden och stallet syns några hus. Gårdsstället kallades Ur-Gusta. Det flyttades till Klubbvägen 114 i slutet på 1800-talet. Det kallades också Västigårn. Gustav Mårtensson från Mitjel, bror till Lisa Greta nedi Urn, bodde där med sin familj.

skifte på Maran och fyllnad i äng å utom området belägna Maran samt skogsskifte utanför Käckmyrtjern, eller inom området 3 skiften."

Alfred avled mitt i sommaren 1897 och Sofia stod där med sina 8 barn. Leonard, äldst av barnen, arbetade en tid som stabbläggare på Stensborgs sågverk och tog ett stort ansvar för familjens ekonomi. Robert var tredje barnet i ordningen och det skulle bli han som tog över hemmanet. Det yngsta barnet var en fyraåring som i sinom tid skulle bli min far. I fjorton år tycks Sofia ha brukat Urn tillsammans med några av barnen.

Sofia närmade sig 60-årsåldern och det blev dags för Robert att ta över. Och den 15 maj 1911 beviljades han lagfart. Drygt sex år senare, 1917, dog Sofia. Robert var då gift sedan 1908 med Maria Sjöberg från Pitholm. Hon var sjuklig och barnen blev många. Hon avled en vecka före jul 1933. Robert fortsatte med jordbruket till mitten av 1940-talet.

Tolv år efter Marias död var det dags för ny regim. En son i huset, Erik Lundström, blev ny ägare tillsammans med hustrun Siri, som kom från Svensbyn. Erik fick lagfart den 19 sept. 1945 för "fastigheter han enligt arvskiftesinstrument den 8 aug. 1945 bekommit efter sin moder Maria Lovisa Lundström, f. Sjöberg." Erik och Siri blev kvar på Eriks hemgård fram till 1972 då de sålde till Lantbruksnämnden. Därmed var det slut med Lars Petters och Lisa Gretas ättlingar.

Leif Lundström, Ersnäs

Urallén

Det var Leonard Lundström som började plantera Urallén. Robert och Filip fortsatte. Björkarna

hämtades med häst och släde in i Enqvistskogen nedi Vassen. Det var i slutet av 1800-talet och allén kom att bestå av cirka trettio par björkar.

Urn i slåttertid, troligen på 1950-talet

I främre raden Robert Lundström, systemen Anny (senare g. Sundvall) och deras syster Frida (senare g. Lindström i Långnäs). Mellan Robert och Anny sitter deras yngste bror Arthur, senare far till undertecknad.

På trädgårdsbänken sitter deras mor Sofia Lundström, född nedi Urn. Bredvid henne sitter hennes svåger, skräddaren August Åström, född på Mörön och änkeman efter Sofias syster Brita Catharina. Fotot togs cirka 1905.

Vårt politiska engagemang

Vi i Ersnäs och Alvik anser att Sveriges riksdag är mäktigare än EU-parlamentet. Detta är åtminstone ett sätt att tolka det faktum att då det gällde riksdagsvalet i september 2018 vandrade 91 procent av oss (svenskt rekord) till vallokalen. Däremot var det bara 54 procent av byarnas röstberättigade som gjorde denna vandring i maj i år då det gällde att välja våra ledamöter till EU-parlamentet.

Att förstå sig på hur EU fungerar är ingen lätt sak. Och det som är mer eller mindre höljt i dunkel är det svårare att engagera sig i. Men det finns också andra förklaringar till det lägre valdeltagandet. Det kommer att skrivas och göras radio- och TV-program oändligt mycket mer om det kommande presidentvalet i USA än vad som var fallet med EU-valet. De politiska partiernas egna prioriteringar är en tredje förklaring.

Sveriges beroende av vår omvärld ökar ständigt. De frågor, som bara kan lösas i ett samarbete över gränserna, blir allt mer betydelsefulla. Vår möjlighet att påverka det skeendet går via EU. Denna insikt måste vi ta till oss och agera därefter.

Nå, hur var det med valdeltagandet på andra håll i landet. Så här ser det ut:

Sverige	55 procent
Norrbottnen	50 "
Luleå	56 "
Ersnäs/Alvik	54 "
Antnäs/Måttsund	59 "

Högst i landet var ett valdistrikt i Stockholms län, Enebyberg, med 80 procent. Stockholmare övertog alltså den guldmedalj Ersnäs/Alvik erövrade vid riksdagsvalet.

När det gällde våra partisympatier avviker vi i våra två byar från riksgenomsnittet genom att politikens vänstersida är starkare hos oss (49 procent) än i landet som helhet (42 procent). Än mer avviker Norrbottens län (56 procent) i det avseendet.

Leif Lundströms Urn

P.g.a. platsbrist i Ersnäsbladet saknas några av Leifs bilder i artikeln.

Den kompletta artikeln finns att läsa på www.ersnas.se, välj menyvalet Historia till vänster.

Där finns också andras texter om "historia i Ersnäs", ca 25 st. Och annat gammalt, bl.a. en kartbild över Ersnäs från 1930.

Att lämna sin hemby men ändå vara kvar.

Det har gått ganska många år nu sen jag lämnade Ersnäs och flyttade till Kiruna, 12 år för att vara med exakt. Vad jag trodde skulle vara i 6 månader är nu permanent och har inget stoppdatum. Det som gjorde att jag blev kvar i Kiruna var något som många känner igen, kärleken! Jag träffade Peter som nu är min man och pappa till våra två barn Nova och Milo. Vi har varje sommar kommit tillbaka till Ersnäs där jag har mina syskon och min pappa. När farmor Eva levde var det självklart att komma in till henne på kaffe och hembakat fika. Där kände jag mig alltid som hemma. Det har varit viktigt för mig att våra barn ska känna till Ersnäs och veta att det är mitt hem sen barnsben, en plats som ligger mig varmt om hjärtat. Såklart har det, vissa perioder, varit en väldigt stark hemlängtan men har då packat bilen och åkt hem några dagar tillsammans med familjen. Vi har under många år bott hos min syster Helena och hennes familj när vi varit här på somrarna och helger under hela året. Allt eftersom barnen växt och familjerna blivit större så kände vi att det börjar bli lite väl trångt. Då kom min man Peter på idén att vi köper Stefans stuga, alltså min pappas stuga. Jag tänkte först att det blir nog svårt, stugan som min pappa byggt! Men idén var god och det visste vi alla. Så nu har vi vårt eget sommarställe i Alhamn, en helt fantastisk plats där jag verkligen bara kan andas ut och njuta!

I Ersnäs har jag alltid trivts jättebra, fina barndomskompisar som jag delar många minnen med. Snörika vintrar när vi byggde snögrottor och buskörde lite skoter, varma somrardagar med ett dopp i ett dike som jag ofta blivit påmind om när jag blivit äldre.

Från vänster: Milo, Peter, Nova, Stina och hunden Bolinder.

Doften av nyklippt gräs och öppna ängar, nära till skogen och det fina eljusspåret och självaste hemberget. Ersnäs med alla fina platser och härliga människor som bor här gör att platsen är helt fantastisk, hit kommer jag alltid återvända, gång på gång.

Stina Engström f.d. Lidström

Lördag 3 augusti kl. 10

Ersnäsbladets cykelburne reporter anländer vid denna tidpunkt till Torget. Där finns sedan ett par år tillbaka en s.k. Ställplats. Resenärer kan via en app välja mellan ett stort antal sådana ställplatser runt om Europa. En av dessa finns sålunda i vår by.

Ett parkeringsdygn kostar 100 kronor och det ger tillgång till el, toa och dusch. Hans Sundén administrerar och på plats finns skyltar med information på svenska, engelska och tyska. Hittills i år har Hans tagit emot tio "ekipage" varav två tältare. Tyskland, Danmark, Holland, Belgien och även Sverige är de nationaliteter som beaktat sig med Ersnäs.

Just den här morgonen (se rubriken) möter vi ett ungt par från Dresden i Tyskland – Tobias och Katharina Uhlig med sonen Mattis som för övrigt den 8 augusti fyllde ett år. Katharina är läkare och Tobias ingenjör. Paret gör nu en fem månader lång nordisk resa som omfattar Baltikum, Finland, Norge, Sverige och Danmark. Det är inte bara i Sverige vi har föräldrapenning. Så är fallet även i Tyskland. Denna förmån används på olika sätt. Paret Uhlig valde att ordentligt bekanta sig med sju nordiska länder. Därmed väljer paret Uhlig också att mycket tidigt göra sonen Mattis medveten om vad gränsöverskridande verksamhet är för något.

Mattis var till en början mycket tveksam till att skåda denne främling (reportern) i sin omedelbara närhet. Men den blivande kosmopoliten vände sig snabbt och tog med ett accepterande leende så småningom farväl av denne främling och ersnäsbo.

Inflyttade till Ersnäs

Emil Vikeväinen har flyttat in på Klubbvägen 8. Han har tillsammans med sin vita herdehund Ellie, 3 år, bott där sedan 1 februari. Emil kommer ursprungligen från Övertorneå. Han har bott i Luleå sedan 2007 och kommer nu senast från Bergviken. Emil arbetar på Norrmaskiner, som ju ligger "ett stenkast bort". Ett av Emils intressen är att bygga om bilar, så garaget som finns på den egna gården är perfekt för sådan verksamhet. Vintertid åker han gärna skidor med följeslagaren Ellie. Reflexvästen som EB:s utsända välkomnar med kommer då till pass.

Äntligen är vi här!

Stefan Lidström och Ingegerd Jonsson har i sommar flyttat från Ostibyvägen in i nybyggda huset på Bäcktorpsvägen 326 och trivs fint. De har sällskap av västgötaspetsen Svea och Lancashire heelern Fanny. Stefan har arbetat på ABB, men njuter sedan första juni av tillvaron som avtalspensionär. Ingegerd arbetar som stödassistent inom omsorgen om funktionsnedsatta inom Luleå kommun. Paret lider ingen brist på projekt; carport, förråd med "sommarrum"/gästrum med mera är på gång. EB hälsar dem välkomna och överlämnar sedvanlig inflyttningsgåva.

Vådan av att krocka med en Carport

Ijuni hade någon bilburen det tvivelaktiga nöjet att backa in i carporten på Gläntan, skidstadion. Kollisionen var så kraftig att hela byggnaden flyttades en halv meter i sidled. Förutom skadorna på carporten måste skadorna på fordonet varit betydande med tanke på kvarlämnade lister och krossade lyktglas.

Det tråkiga är att föraren glömde lämna namn och adress.

Rastplatsen på Hemberget

Jobbet är snart klart. Team-ledare och fotograf Bo Axhammar

Nu har grill- och rastplatsen längs Hembergsleden fått en ansiktslyftning.

Förutom byte av bräddor till själva grillen har nya bänkar satts på plats. Även vedboden är fylld med ved.

Ett besök till grillplatsen rekommenderas med dess fantastiska utsikt över landskapet. Dock bör man vara noggrann när man eldar och se till att elden är släckt innan man lämnar grillplatsen.

Det är på sommaren man blir en duktig skidåkare!

Ersnäs IF:s skidträning tar aldrig paus utan håller igång med rullskidor och terränglöpning under sommaren och hösten. När snösäsongen kommer drar vi såklart igång med skidåkning och även inomhusträning.

Kontakta Jonas Persson, Mats Gustafsson, Emil Welin eller Maria Drugge för mer information.

Emil Welin, EIF

Möte på Hemberget

Två från EB-redaktionen mötte den 24 juli en amerikansk familj vid promenad längs Hembergsleden. Familjen Phillips från Boston, Massachusetts, i USA. De var mycket nöjda med vistelsen i Ersnäs med omnejd. De var överväldigade över boendet på Ralph Lundstengården och gick leden innan de skulle fortsätta (med bil) till Kiruna.

Ett stort plus var att blåbären stod mogna och förgyllde familjens vandring. Vi hoppas att deras fortsatta Norrbottensresa blev givande och fylld av intressanta upplevelser.

